

ГЕО МИЛЕВ — “ПАНИХИДА ЗА ПОЕТА П.К.ЯВОРОВ”

Елена Фурнаджиева

Най-яркият и емоционален израз на отношението на Гео Милев към Яворов е своеобразната “Панихида за поета П.К.Яворов”. Тази поетична творба на Гео Милев обикновено остава извън вниманието на изследователи и критици, както по време на появяването ѝ, така и до наши дни.

“Панихида за поета П.К.Яворов” според последната редакция на заглавието, се явява в 2 ръкописа и 3 прижизнени публикации на Гео Милев. Ръкописите са в различни варианти, разлика има и между втория вариант и публикацията на поемата в самостоятелно издание през 1922г., тъй че творбата има всъщност 3 варианта

Първият ръкопис не е датиран, не е означено и мястото на написването му. Би могло да се предполага, че е от периода 18 октомври 1914г., когато Гео се завръща в Лайпциг от Англия — до средата на ноември с.г. Вторият ръкопис е датиран съвсем точно — Липиска, 17-20 Ноември 1914. Първата публикация на текста е в самостоятелното издание от 1922г. с повторно появяване със същия правопис в “Алманах “Везни” ” през 1923г. Второто издание на книгата е през ноември 1924г., с възстановения предишен правопис, в 1200 номерирани екземпляра.

Досега според публикацията на Георги Марков в “Литературен архив.Т.2. Гео Милев” беше известен само вторият ръкопис, взет от ръкописния сборник 5 /Изкуство/. 1914г. на Гео Милев, със следната забележка под текста “Поемата “Панихида за поета П.К.Яворов” излиза от печат едва през 1922г. в отделно издание /второ издание 1924г./” За разлика в текстовете не се говори. Нещо повече — не само в предговора на “Литературен архив” Георги Марков цитира само ръкописния текст, но и във всички свои изследвания и публикации до 1985г. цитирания текст си остава същия. Учудващо е, че този ревностен изследовател и редактор на Гео Милев не е обърнал внимание на две съществени обстоятелства:

1. защо не е намерил първия ръкописен вариант, след като той е в архива на Гео Милев в Народната библиотека още с първите постъпления, а ученият е работил достатъчно и с този архив. Или